Dnr 16-0149/AKW

Hörselskadades Riksförbund
besöksadress: Gävlegatan 16
Box 6605, 113 84 Stockholm
tel: +46 (0)8–457 55 00
texttel: +46 (0)8–457 55 01
fax: +46 (0)8–457 55 03
e-post: hrf@hrf.se
www.hrf.se

2016-06-21

Till
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm
ku.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar SOU 2016:5

Låt fler forma framtiden!

Hörselskadades Riksförbund (HRF) är Sveriges största organisation för hörselskadade – en ideell, partipolitisk och religiöst obunden folkrörelse som arbetar för att tillvarata hörselskadades intressen genom att upplysa, stödja och påverka.

Demokratin är en otroligt viktig grundsten i vårt samhälle och HRF ser det som självklart att alla medborgare ska kunna ta del av demokratin på lika villkor. Det finns tyvärr mycket kvar att göra för att alla ska kunna ta del av demokratin fullt ut. För att hörselskadade ska kunna ta del av demokratin på bästa sätt så krävs ytterligare tillgänglighetsinsatser. Politiska möten i otillgängliga lokaler med dålig ljudmiljö stänger ute den som är hörselskadad och vill engagera sig i politiken lokalt eller besöka en medborgardialog i området där hen bo. Man får inte hindras på grund av att det inte finns tillgång på skriv eller teckenspråkstolk. Det är också ett återkommande problem med politiska debatter på TV och webb som inte textas.

Angående avsnittet "Delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning".

Nedan följer kommentarer på de delar som rör insatser för ökad delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning.

De funktionshinderpolitiska målen

De funktionshinderpolitiska målen är ett viktigt redskap för att få ett samlat grepp och övergripande perspektiv på funktionshinderpolitiken som berör alla delar av politiken. Genom att lägga in "demokratisk delaktighet" som ett mål betonar regeringen hur viktigt det är att personer med funktionsnedsättning på lika villkor kan vara delaktiga i politiken. Det är dock viktigt att målet skrivs på ett sådant sätt att det leder till reella förändringar. HRF ser positivt på att rätten att ta del av det demokratiska samhället på lika villkor skrivs in som en del av de funktionshinderpolitiska målen.

Valdeltagandet bland personer med funktionsnedsättning

I betänkandet visar det sig att personer med hörselskador röstar i något högre utsträckning än befolkningen i stort till skillnad från de andra grupperna av olika funktionsnedsättningar som redovisas och det hänger ihop med att själva röstningsförfarandet sällan är otillgängligt för den som är hörselskadad. Detta visar på vikten av statistik uppdelad på respektive funktionsnedsättning för att kunna sätta in rätt åtgärder.

HRF tror också att det är viktigt att som betänkandet gör skilja på demokratisk delaktighet mellan valen och under valen och förutsättningarna att själv vara förtroendevald i ett politiskt parti.

Att ha ett politiskt uppdrag

HRF anser att alla som vill vara medlemmar och aktiva inom ett politiskt parti eller en annan ideell organisation ska få förutsättningarna att vara det fullt ut. För att detta ska vara möjligt är det viktigt att lokaler är tillgängliga att det finns hörslinga att tillgå. Det är också viktigt att den som använder teckenspråks-, skriv- eller dövblindtolk får tolk till möten och aktiviteter inom den organisation hen önskar vara aktiv.

För att få ett politiskt uppdrag räcker det inte enbart att bli medlem utan det gäller också att kunna vara aktiv i organisationen, gå på medlemsaktiviteter och möten. Därför är det viktigt att den som önskar engagerar sig får förutsättningar att göra det och att det inte ska vara beroende av ett förtroendeuppdrag. Möjligheten att få hjälpmedel eller tolk ska inte vara ett hinder för engagemang.

HRF tycker att förslaget att kommuner och landsting bör tillhandahålla tillgängliga lokaler för politiska möten är bra. Vi vill dock betona att kommuner och landsting ska göra detta, att erbjuda sina invånare möjlighet till tillgängliga möten kan inte vara något som kommuner och landsting får välja om de vill göra eller ej.

Gällande förslaget att öka tillämpningen av beslutsfattande på distans vill vi påpeka att det är viktigt att beslutsfattande på distans enbart blir ett komplement till och inte ersätter fysiska möten. Detta då möten på distans i många fall är otillgängliga för den som har en hörselskada.

Funktionshindersråd

HRF menar att Funktionshindersråd ska finnas i alla kommuner och landsting. Eftersom funktionshinderfrågor inte är ett isolerat politikområde utan påverkar en kommuns alla verksamheteter bör de kommunala funktionshindersråden ligga under kommunstyrelsen, inte som idag ofta är fallet under en nämnd med ansvar för ett begränsat antal kommunala frågor. För att visa att kommunen tar dessa frågor på allvar bör funktionshindersråden också ledas av en folkvald politiker. Idag är det tyvärr inte ovanligt att de leds av en kommunal tjänsteman. Dessa utgångspunkter bör vara styrande också för funktionshindersråden på landstingsnivå.

Det är också viktigt att funktionhindersråden fullt ut används som ett verkligt remiss- och diskussionsforum. Funktionshindersråden får inte reduceras till ett forum för information från kommunledningen, utan måste ges reellt inflytande över alla större frågor som påverkar vardagen för personer med funktionsnedsättning.

Textade debatter på TV och webben

HRF menar att textade debatter i TV och på webben är helt nödvändiga för att alla ska kunna ta del av det politiska samtalet. Otextade debatter, nyhetsinslag och intervjuer på TV, framförallt på webben har lett till att hörselskadade i större utsträckning stängs ute från det politiska samtalet än tidigare. En mycket olycklig utveckling som behöver vändas för att alla ska kunna vara delaktiga på lika villkor.

Vänliga hälsningar
Hörselskadades Riksförbund

Hans Ericson
generalsekreterare